

Francija neišduoda socialistams pasportų

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Clemenceau atsisakė išduoti Francijos parlamento atstovams socialistams pasportus į Rusiją.

PARYŽIUS, gr. 31. — Premjeras Clemenceau šiandien atsisakė išduoti atstovų buto socialistų narių delegacijai pasportus į Petrogradą.

Premjeras pasakė socialistams, kad jis neabejoja apie jų patriotizmą, bet padėjimas Petrograde nėra nusistovėjęs, kad galima būtų įgyti naudingas pasekmes iš jų įsimašymo ir kad išdavimas jiems pasportų gal išrodyti kaip pritaikymas jų misijai, kas parodytų blogą įspūdį fronte, kaip ir užpakalyje jo.

Premjeras pridūrė, kad daugelis žmonių galės pasakyti, kad Francija dalyvauja prieš laikinę taikos tarybą, apie ką dabar visai negalvojama dėl šios stokos rimto pasiūlymo nuo prieš.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

1,000,000 GRAIKŲ IŠSKERSTA.

Tiek graikų išskerdę turkai Mažojaj Azijoje.

NEW YORK, gr. 31. — Sulig pranešimu Lazaros George Macrides, sunašs žymaus pirklio Trebizonde, šiandien čia viešai paskelbtu Armėnijos ir Syrijos Sėpimo Komitetu, mažiausia 1,000,000 graikų, vyrų, moterų ir vaikų, žuvo organizuotose skerdynėse ir deportavimuose, surengtuose "turkų-teutonų" Mažojaj Azijoje.

"Tie iš mūsų, kurie buvo tarp 16 ir 60 metų amžiaus, būvome draftuoti į turkų armiją", sako Macrides. "Mūsų moteris ir vaikai ir senesni žmonės buvo laikinai patalpinti į prieglaudą, kol nepasitaikė proga nusikrauti nuo jų, turkų-teutonų, užgirtu būdu, kuris šiame atsitikime buvo, kaip pasirodė, daugmeninis skandinimas.

"Nelaimingieji išlikęliai deportacijos buvo išvežami keletą mylių į Juodąsias juras ir ten šaltai buvo išverčiami į jūrą, panašiai kaip daroma su šiukslėmis. Niekas iš jų neišliko gyvas".

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DAUG ANGLIAKASIŲ ŽUVO EKSPLOZIJŲ.

Eksplוזija kasykloj netoli Scranton, Pa.

SCRANTON, Pa., gr. 21. — Pranešama, kad daug angliakasių užmušta gaso eksplozijoje Underwood kasykloje, prigulintioje Pennsylvania Coal Co., arti Throop, apie 6 mylios nuo šio miesto. Kompanijos viršininkai tyli, o ir šiaip žinių trūksta. Sakoma, iki pietų ištraukta iš kasyklos 17 žmonių, nekuri mirę, kiti dar gyvi.

10 ŽMONIŲ SUŠALO.

NEW YORK. — Iki pietų gr. 31 d. New Yorke sušalo 10 žmonių, gi šaltis vis didėja, o anglių mieste beveik nėra.

Žinios iš Rusijos.

Reikalauja naujų rinkimų. — Mokytojai prieš bolševikus. — Nužudė Dumas narį.

LONDONAS, sausio 1. — Pra-poščikas Krylenko, bolševikų vyriausis komanduojuojas, pasiuntė telegramą visiems armijų komitetams apie Brest Litovsko tarybas ir Rusijos taikos sąlygas. Jis taipgi išleido paliepiantį kareiviams atkreipti ginklus prieš tuos, kurie klibdo įvykintui taikos.

Bolševikų organas Izvestija reikalauja naujų rinkimų atstovų į Steigiamąjį Susirinkimą tuose distriktuose, kurių išrinktieji atstovai "neišeiskia žmonių valios"; tokiais distriktais skaitoma tie, kur išrinkta dešimčiai social-revoliucionieriai.

Remia Ukrainos tarybą.

Petrogrado liaudies komisarių taryba (dabartinė valdžia) išleido pranešimą, paremiantį Ukrainos darbininkų ir kareivių atstovų Tarybą, steigiamąją opozicijai Ukrainos Rada, kaip "tikrai liaudies galę" ir tikrąją taikos valdžią. Komisarai prideda naujai valdžiai savo draugišką pagalbą jos "visuotės taikos darbuose", kaip atidavimas žemių, dirbtuvių, fabriky ir bankų darbininkų klėsiui.

Visi vyrai ir moteris mokytojai Petrogrado miesto mokyklose sustreikavo išreiškimui protesto prieš bolševikų veikimą ir mano streikuoti kol neatsidarys Steigiamasis Susirinkimas.

Iš Maskvos pranešama, kad geležinkelio komunikacija su pietais pertraukta ir dalinai sunaikinta bėgiai, ir kad maisto visai neprieinama.

Pterogrado "Den" rašo, kad buvęs Dumas atstovas kazokų vadovas Karaulov ir jo brolis nužudytį bevažiuojant iš Vladikavkaz, Kaukazių ir kazokų karinį susirinkimą Ekaterinodare.

Iš Dono kazokų teritorijos sėdynės Novo-Cerkasko į Petrodą pranešama, kad neseniai reznagavęs kaip kazokų hetmanas gen. Kaledinas, kadangi likvidacijos stovyje ir atsisakė pasiduoti darbininkų kontrolėn.

Turkestanas išrinko savo valdžią.

Pranešama, kad Turkestanas susitvėrė autonominę valdžią su Tunisavajev, nariu antrosios Dumas, kaip premieru.

Siberijos distrikto kongresas Tomske išrinko laikinę valdžią, kurios prezidentu bus Potanin. Ministrų kabinetas bus koaliciinis ir jį įeis ir kadetai.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KAIP PETROGRADE ŠVENTĖ TAIKOS TARYBAS.

Besarabija paskelbė savo respubliką.

PETROGRADAS, gr. 30. — Per visą dieną čia buvo taikos apvaikščiėjimai. Procesijos su sniegų padengtomis gatvėmis

SUIMTIEJI BOLŠEVIKŲ KAREIVIAI.

Paveikslėlis parodo būrį rusų kareivių Petrograde, Leni no pasekėjų, suimtų ir vedamų jų draugų, po nepasekmingo pirmesnio bolševikų sukilimo prieš Kerenskio valdžią. Dabar gi rolė persimainė. Tie patys vedamieji kareiviai dabar areštuoja Kerenskio pasekėjus.

ir susirinko Marso lauke, kur paroduotojai nusiėmė kepure, praedami pro pirmųjų revoliucijos aukų kapus, o kariškoji muzika griežė laidotuvių maršus.

Ypatingiausia apvaikščiėjimo žymė, tai visiškas susilaikymas buržuazijos nuo pados ir abelmas užtylėjimas Vokietijos vardo obalsuose ant plekatų. Paroduotojai buvo daugiausia nariai raudonosios gvardijos, kareiviai, junkeriai ir moteris ir vyrai darbininkai.

Vokietijos ir Austrijos taikos delegacijos buvo žiurovais. Tylios minios susirinko ant Nevos prospektu ir kiti didesnių gatvių ir skaitė taikos užrašus, nesamus paroduotojų, bet neplojo. Ant vienų plekato buvo užrašyta: "Nereikia atskiros taikos su kaizeriu; nereikia sąryšio su kapitalistais".

Keli plekatai sakė: "Tegyvuojia Steigiamasis Susirinkimas," bet daugiausia buvo giriami darbininkų ir kareivių atstovų Taryba ir internacionalizmas. Ant nekurių vėliavų buvo užrašyta: "J transčas subotažininkus" ir "Šalin kadetus" ir panašūs obalsai, niekinantis konstitucionalistų demokratų partiją.

Moldavijos respublika.

Besarabija paskelbė savo neprigulmybę kaipo Moldavijos respublika, kuri sudarys dalį Rusijos federatyvės respublikos. Liaudies komisarių taryba paliepė kontroliuoti visas dirbtuves ir kitas nuosavybes Rusų-Belgų kompanijos, kadangi jos direktoriai gr. 18 d. paskelbė ją likvidacijos stovyje ir atsisakė pasiduoti darbininkų kontrolėn.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

GOREMYKIN NUŽUDYTAS?

Esą buvusį caro premjerą nužudė plėšikai.

PETROGRADAS, gr. 29 (suvečinta). — Petrograde laikraščiai šiandien praneša apie nužudymą buvusio premjero Goremykin, jo pačios ir jo švogerio. Sakoma, juos nužudė plėšikai buv. premjero dvare Soci, Transkaukazių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

IŠSPROGDINTAS KRONŠTADTO FORTAS.

LONDONAS, gr. 31. — Sulig pranešimo iš Petrogrado į Daily News, smarki eksplozija sunaikino vieną iš fortų Kronštado laivyno bazės.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Vokietijos atsakymas.

Vokietija tada pasiūlė sekamą formą pirmųjų paragrafų vykdamosios laikinės sutarties: "Pirma — Rusija ir Vokietija paskelbia karės stovį užsibagusių. Abi šalys yra nusitarusios gyventi bendrai ateityje taikoje ir draugiškume, sąlygomis pilnos lygybės. Vokietija bus pasirengusi, kaip greitai bus įvykinta taika su Rusija ir padaryta Rusijos armijos demobilizacija, apiešti savo dabartines

Kaizeris ir Lietuva

Rusų taikos plenipotentų pasiūlymas ir vokiečių atsakymas Lietuvos apsisprendimo klausimu.

Panėdžio "Naujienose" buvo rašyta apie rusų pasiūlymą, kad Lietuva ir kitos užimtosios šalys pačios nuspręstų savo likimą. Į tą pasiūlymą vokiečiai davė atsakymą, bet atsakymas buvo nutrauktas; dabargi gautas pilnas atsakymo tekstas, kurį čia išspausdiname kartu su rusų pasiūlymu ir atsakymu ant vokiečių kontr-pasiūlymo.

Rusų pasiūlymas.

Klausime užimtų teritorijų rusai padarė sekamą pasiūlymą:

"Pilnoj santarmėj su viešais užreikimais abių besitariančių pusių, kad jos neturi karinųjų plėnų ir nori užbaigti taiką be aneksijų. Rusija ištrauks savo kariuomenę iš visų jos užimtųjų dalių Austrijos, Vengrijos, Turkijos ir Persijos, kuomet keturgubo sąryšio valstybės ištrauks savąją iš Lenkijos.

"Sulig principais Rusijos valdžios, kuri suteikė visiems Rusijoj gyvenantiems žmonėms apsisprendimo teisę ir net atsisakymą, tų distriktų (t. y. ir Lietuvos) gyventojams bus duota proga į trumpiausią galimą laiką laisvam ir visiškam nusprendimui klausimu jų susivienijimo su viena ar kita valstybe, ar susidarymo savo neprigulminų valstybių.

"Šiame atvejuje buvimas bile kariuomenės, apart šalies ar vietinės milicijos tose teritorijose, kurios balsuoja, nebus leistas, kol klausimas nebus išrištas. Tų apygardų valdžia pasiliks rankose demokratiškai išrinktų vietinių gyventojų atstovų. Diena evakuacijos ir kitos aplinkybės ir pradžia armijos demobilizacijos turi būti nustatyta specialės karinės komisijos".

Vokietijos atsakymas.

Vokietija tada pasiūlė sekamą formą pirmųjų paragrafų vykdamosios laikinės sutarties: "Pirma — Rusija ir Vokietija paskelbia karės stovį užsibagusių. Abi šalys yra nusitarusios gyventi bendrai ateityje taikoje ir draugiškume, sąlygomis pilnos lygybės. Vokietija bus pasirengusi, kaip greitai bus įvykinta taika su Rusija ir padaryta Rusijos armijos demobilizacija, apiešti savo dabartines

pozicijas Rusijos užimtos teritorijose, jei nebus padaryta skirtingų išvadų iš paragrafo 2.

"Antra. — Rusijos valdžia, sulig jos principais, suteikusi be jokio išėmimo visiems žmonėms, gyvenantiems Rusijos imperijoj, apsisprendimo teisę, įskaitant ir pilną atsisakymą, pripažįsta nuosprendžius, išreiškiančius valią žmonių, reikalaujančių pilnos neprigulmybės ir atsisakymo nuo Rusijos imperijos Lenkijos, Lietuvos, Kurlandijos ir dalių Estonijos ir Livonijos.

Rusijos valdžia pripažįsta, kad prie dabartinio aplinkybių, tos manifestacijos turi būti skaitomos kaip išreiškimas žmonių valios ir pasirengusi daryti iš to išvadas. Kadangi tuose distriktuose, kuriuos paliečia viršminėtos sutartys, evakuacijos klausimas nėra tokio, kokis užgirtas paragrafe 1-mė, specialė komisija apsvartys ir nustatys laiką ir kitas smulkmenas sutikmėj ir sulig Rusijos suratimu reikalingam žmonių balsavimu plačiose linijose ir be jokio militaro spaudimo patvirtinimui jau esančių paskelbtų atsisakymo".

Austrijos delegacija padarė irgi panašų pranešimą.

Rusų atsakymas vokiečiams.

Rusų delegacija apsvartė šiuos pranešimus ir išdėstė sekamą nuomonę:

"Mūsų nuomonė yra, kad tik tokia manifestacija valios gali būti skaitoma tikruoju žmonių valios išreiškimu, kokia pasidaro iš laisvo balsavimo paliečių distriktų, be jokio buvimo svetimos kariuomenės. Mes todėl pasiūlome ir turime reikalauti, kad aiškesnis ir smulkmeniškesnis to dalyko formulavimas būtų padarytas. Mes sutinkame, tačiau, pasikirti specialė komisija apsvartytumi technišky sąlygų įvykinimui tokių referendumų, taipgi nustatymui galutinio laiko evakuacijai".

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ARESTAVO REDAKTORIUS.

Alaskos laikraščio redaktorius ir jo štabas areštuoti.

NOME, Alaska, gr. 31. — Earl Rogers, redaktorius laikraščio Nome Industrial Worker, kurį leidžia mainierių unija, kartu su penkiais nariais redaktinės tarybos, tapo areštuoti, kaltinami už maistingus straipsnius, kurie esą tilpę tame laikraštyje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

1,000 žmonių žuvo Guatemala City

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PAKELS ALGĄ GELEŽINKELIŲ DARBININKAMS.

Kaip organizuotiems, taip ir neorganizuotiems.

WASHINGTON, gr. 31. — Direktorius McAdoo mokės savo 1,500,000 darbininkams didesnę algą.

Apie tai galutinai nuspręsta tarp prezidento Wilsono ir keturių didelių brolių vadovų. Pakelimas palies visus darbininkus, nežinint ar jie bus brolių nariais, ar ne. Valdžia neįsipildys pilno reikalavimo pakelti algą 40 nuoš., bet susitarimas yra tikras.

1,000 žmonių žuvo Guatemala City

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PAKELS ALGĄ GELEŽINKELIŲ DARBININKAMS.

Kaip organizuotiems, taip ir neorganizuotiems.

WASHINGTON, gr. 31. — Direktorius McAdoo mokės savo 1,500,000 darbininkams didesnę algą.

Apie tai galutinai nuspręsta tarp prezidento Wilsono ir keturių didelių brolių vadovų. Pakelimas palies visus darbininkus, nežinint ar jie bus brolių nariais, ar ne. Valdžia neįsipildys pilno reikalavimo pakelti algą 40 nuoš., bet susitarimas yra tikras.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VOKIEČIAI BELAISVIAI ORGANIZUOJASI.

LONDONAS, sausio 1. — Vokietijos ir Austrijos karės belaisvių susirinkime, laikytame Petrograde subatoj, tikslu organizavimui internacionalistų propagandos tarp belaisvių Rusijoj, vengrų oficerius Rudmiansky, kuris tapo išrinktas prezidentu, pasakė:

"Ačiū Rusijos revoliucijai aš laisvai galiu išreikšti savo giliausias mintis. Mūsų pirmąją mintį dabar yra visuotina taika ir visų tautų laisvė. Tegul Rusijos laisvė išmoks mus kaip įgyti laisvę namie."

Pirmasis kalbėtojas, žechas, smarkiai užsiūpolė ant Austro-Vengrijos premjero grafo Czernin, kuris neseniai Brest Litovske išdėstė Austro-Vokietijos taikos sąlygas. Jis charakterizavo Czernino programą apsisprendimo teisės skant Austrijos konstitucijos, kaip imperialistišką prigavybę.

"Jeigu atskira taika bus įvykinta, sakė jis, — mes busime pasiūsti kariauti prieš italus, francuzus ir kitus jų talkininkus. To mes nedarysime. Buvo Rusijos žandaras — Rusijos caras, bet jis liko nuverstas. Dabar lieka kitas žandaras — Hapsburgų ir Hohenzollernų dinastijos, kurios taipgi turi būti nuverstos".

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

GAISRAS NORFOLK, VA.

Mieste paskelbtas karės stovis.

NORFOLK, Va., sausio 1. — Gaisras viduryje Norfolk biznio distrikto, manoma kilęs nuo padėgimo, pirmiausia sunaikino tris sankrovas ant Granby gatvės; paskui nuo kibirkščių užsidegė Monticello viešbutis, kuris dalinai sunaikintas, o už pusės valandos kilo gaisras priešais viešbutį.

Vienas ugniagesis užmuštas, o 6 sužeisti begesinant gaisrą viešbutį.

Mayoras Mays pašaukė naminę sargybą ir 200 jurininkų pašaukti daboti prieplauką ir kitus namus. Vėliaus pašaukta ir laivyno rezervės.

Mayoras išleido proklamaciją paskelbiančią mieste karės stovį.

Visi viešbučiai, bankai ir vie-

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Laikė žemės drebėjimo žuvo 1,000 žmonių.

NEW YORK, gr. 31. — Čia gautoj telegramoj nuo Central and South America Telegraph Co. manžerio San Jose, Guatemala, kuris vakar po pietų sugrįžo iš Guatemala City į San Jose, apskaitoma, kad 1,000 žmonių žuvo griuvėsiuose laikė žemės drebėjimo Guatemala City.

Telegrama sako:

"Legacija ir Amerikos konsulas yra labai apgriauti. 40 nuoš. nam; miesto sugriauta; didžiuma kitų irgi sugriuvo ir netinka gyvenimui. Kalėjimas, prieglauda ir ministerijos namas visai sugriauti. Krasa ir didelės bažnyčios virto griuvėsiais.

"Karės stovis paskelbtas ir keli plėšikai nušauti. Guatemala prezidentas paliepė gyventojams apiešti miestą.

"Smarkūs žemės drebėjimai tebesitęsia kas penkis minutes. Apskaitoma, kad žuvo 1,000 žmonių. Visos telegrafinės vielos šalies viduje vėl nutilo."

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 2, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Traukia tieson subankrutėjus bankininką.

Pavioto sekretorius (clerk), Robert M. Sweitzer, patraukė tieson subankrutėjusio privatainio banko savininką Grhamą. Reikalauja \$75,477.11, kuriuos jis buvo pasidėjęs jo bankan.

Visuomenės piko priežastis.

Pinigučiai ir kunigai su visais savo klaidukais kelia didžiausią riksną pastebėję, kad koks darbininkas, ypatingai socialistas, papildė blogą darbą. Bet jeigu "subankrutija" koks bankierius, nunešdamas šimtus tukstančių žmonių sudėtų pinigų; jeigu koks "Kristaus mokslo skelbėjas" — kunigas sudoroja sau parapijos turtą, arba šiaip niekšišky darbų papildoma visa tai gera.

Dalykas betgi toks, kad mes gyvename tokiam visuomenės sutvarkyme, kurs yra paremtas ant neteisybės, ant skriaudų, ant išnaudojimo. Nedora visuomenės gyvenimo tvarka yra vyriausioji priežastis visokių nedorų žmonių darbų ir pasielgimų. Nedorai išnaudoja, apipėšia, skriaudžia žmones lobininkai, apipėšia materialiai ir išnaudoja moraliai kunigai, blogų darbų papildoma ir kiti žmonės, neišskiriant nė socialistų. Pašalinkime tas priežastis, kurios gimdo visokias nedorybes, ir tos nedorybės jei neišnyks visai, tai bent sumažės iki mažiausio laipsnio.

Socialistai tatau suprasdami, ir kovoja prieš tokią nelemtą visuomenės tvarką. O ką daro kunigai, tie kapitalistų klaidukai? Jie gina ją. Jie kiek galėdami aiškina žmonėms, kad šitokia tvarka yra Dievo duota ir labai gera. Jie yra stipriausi palaikytojai tvarkos, kuri yra viso piko priežastis.

Slapukas.

Šieji namai yra saugojami ir niekam neleidžiama įeiti, nė išeiti iš jų be pažinimo užtikimo žmogaus.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1840 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Canal 1506

Užsakovojai kaina:

Chicagoje, nešiojant kasdien
priešais namus, mokas:

Savaitė 12 centų
Mėnesiui 10 centų

Miesto dalyse, kur nešiojant nepa-
siekia, dienpajūsiu mokas: Mo-
nėsiams \$6.00; Pusei metų \$3.50; Trims
mėnesiams \$1.85; Dviem mėnesiams
\$1.45; Vienam mėnesiui 75c.

Kitų, ne Chicagoje, metams \$5.00;
pusei metų \$3.00; trims mėnesiams
\$1.50. Kanadoje: metams \$7.00. Vi-
sur kitur užsieniuose \$8.00 metams.

True translation filed with the post-
master at Chicago, January 2, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

Padejimas Lietuvoje.

Ilgas "Lietuvos Aido" straipsnis, kurį mes perspausdiname šiame "Naujienu" numeryje, yra įdomus dviem žvilgsniais: viena, jį sa piešia keistą mums, amerikiečiams, klesų vienybės (Burgfrieden'o) paveikslą Lietuvoje; antra, jisai rodo ne mažiau keistus santykius tarpe Lietuvos žmonių ir Vokietijos valdžios.

Lietuvos Taryboje veikia išvien visokių pažvalgių ir partijų žmonės. Šale kunigų ir šviesių klerikalizmo apaštalių mes jame matome dešiniųjų tautininkų, progresyvių demokratų ir net social-demokratų. Jie visi pasiryžę yra bendromis jėgomis lengvinti kenčiančių del karės gyventojų vargą, kelti ir taisyti pačius Lietuvos ūkį ir ruošti pirmuosius pamatus Lietuvos valstybei.

Zmogų, žinantį, kokie dideli reikalų skirtumai stovi tarpe tų visuomenės dalių, kurias atstovauja tie asmenys, šitas reginys negali nestebinti. Kaikas veikiausia net pasipiktins juo ir pasmerks dalyvaujančius Lietuvos Taryboje socialistus "principų užmiršimui". Bet mes taip šabloniškai žiūrėti į dalyką nenorėtume.

Social-demokratų Kairys ir Biržiška, priklausančios Lietuvos Tarybai, yra senai pasižymėję, kaip giliai protaujantis, labai gabūs ir pastovaus būdo žmonės. Apie M. Biržišką net ir kraštutiniai mūsų radikalai visuomet atsiliepdavo su didžiausia simpatija; pagal jų lūpą, jisai buvo vienintelis inteligentas social-demokratų Lietuvoje, kuris ir aršiausios reakcijos laikais nesiliovė dirbęs partijai ir aukavęs jai savo įjeigas. Matyt, kad tokie žmonės dabar staigų viską "užmiršo", būtų juokinga.

Suprantama tečiau, kad ir gabiausi ir labiausiai pasižymėję žmonės gali suklysti; todėl nėra reikalo kiekvieną jų žingsnį užgirt tikrai delto, kad jie yra "geri draugai". Gali but, kad jie klysta; mums net išrodo, kad jie greičiau klysta, negu ne. Bet, kaip tenai nebutų, o jų elgimasi turi but apvertintas iš atžvilgio tų aplinkybių, kuriose jie veikia. Dar klaidingiaus, negu juos akių plotu smerkti, būtų mums be niekur nieko kopijuoti jų darbus.

Ir kad tai būtų klaidinga, pakankamai nurodymų duoda tas pats "Lietuvos Aido" straipsnis. Išdestydamas Lietuvos Tarybos tikslus, jisai kalba apie pagalbą nukentėjusiems nuo karės, apie ūkio atstatymą, apie bušimos valstybės pamatus, bet nė žodžio nekamba apie d a r b i n i k ū buvimo

pagerinimą, apie jų teises ir kitokius reikalus. Labai galimas yra daiktas, kad tai pareina nuo to, jogei karės audra taip sutarsė visas gyvenimo sąlygas Lietuvoje, jogei darbininkų, kaipo klesos, judėjimas tenai laikinai visai išnyko. Bet įsivaizdin-
kime, kur atsidurtume mes, amerikiečiai, gyvenantys daug-maž normalėse aplinkybėse, jeigu, nusižiūrėję į Lietuvos Tarybą, intume ignoruot darbininkų reikalus ir jų judėjimą?

"Lietuvos Aidas" tarp kitko praneša, kad Lietuvių suvažiavimas, išrinkusis minėtąją Lietuvos Tarybą, pasiuntė popiežiui telegramą, "nuolankiausiai melsdamas" jo "galingo užtarimo" ir "palaiminimo". Pas amerikiečius toks dalykas būtų negalimas — ne tik delto, kad jie žino, jogei popiežius šandien neturi jokios galybės tarptautinėje politikoje, o ir delto, kad nuolankumas popiežiui reikštų nusilenkimą prieš klerikalus. Lietuvoje siaučia toks baisus vargas, kad žmonės tenai, kaip tas skęstantis, ir už šiaudų kabinasi, o čia pas mus eina aštri Pas mus klerikalizmas darosi tolyn vis atkaklesnis visokių laisvų judėjimų trukdytojas, ir su juo tapo priversti stoti į kovą net ir nuolaidūs tautininkai.

Lietuvos Tarybos taktika negali but mums pavyzdžiu ir Lietuvos laisvės klausime. Džiaugdamasi, kad Vokietijos valdžia duoda Lietuvai progos truputį laisviaus kvėpuot, leisdamą jos atstovams tvarkyt kaikiurus krašto reikalus, ji tituluoja Lietuvos užkariautojus "šviesenybėmis" ir daro miną, tarytum Lietuva bus laiminga gyvent po jų globa. Mums-gi, amerikiečiams, ne tikta nēra reikalo lenkties prieš apkaustytą vokiečių militarizmo kumščią, bet ir nēra pamato laukti ateityje ko-nors gera Lietuvai iš Vokietijos globos.

Kaip ta Lietuvos Taryba, taip ir jos politika, yra Lietuvos vargo vaisius, o ne pavyzdys mums.

Apžvalga.

True translation filed with the post-
master at Chicago, January 2, 1918,
as required by the act of Oct. 6, 1917.

KAIP TAPO ĮKURTA LIETUVOS VALDŽIA.

"Tėvynė" perspausdino iš 7-o "Lietuvos Aido" numerio pluoštą žinių apie tai, kaip tapo įsteigta ir vokiečių valdžios patvirtinta "Lietuvos Taryba" vokiečių užimtoje Lietuvoje.

Pirmiausia, kaip "Naujienu" skaitytojai jau žino, Vilniuje įvyko lietuvių konferencija, kurioje išrinko Lietuvos Tarybą iš 20 asmenų. Ta Taryba, paskui, kreipėsi per Lietuvos okupacijos valdžios viršininką, kunigaikštį von Isenburg-Birsteiną, ir vyriausijai vokiečių vadą rytų fronte, prinčą Leopoldą, prašydami jo patvirtinti Lietuvos Tarybą ir suteikti jai teisių rūpin-
tis Lietuvos atstatymu. Princas Leopoldas tam prašymui pri-tarė, ir rugsėjo 23 d. 1917 m. Lietuvos okupacijos valdžios viršininkas oficialiai atidarė ją, įteikdamas paliudijimus Tarybos nariams.

"Lietuvos Aido" apie tai rašo-ma:

Lietuvių konferencija Vil-niuje, aptarusi rugsėjo 18—22 d. šių dienų Lietuvos sto-vi ir Lietuvos ateities klau-si-mą, išrinko iš savo tarpo Lie-tuvos Tarybą iš 20 asmenų, prie kurių vėliau turės būti pririnkti mūsų krašto keli mažų atstovai.

Išrinktoji Tar. buvo oficia-liai įkurta ir rugsėjo mėn.

23 d. 6 val. 30 min. vakaro Lietuvos okupacijos valdžios viršininko, Jo Šviesenybės Prano Juozapo kunigaikščio von Isenburg-Birstein atida-ryta.

Lietuvos Tarybos atidary-mas.

Lietuvos Tarybos vardu d-ras Jonas Basanavičius atida-rymo metu vokiškai ir lietu-viškai paskaitė Lietuvos oku-pacijos valdžios viršininkui Tarybos raštą, siūčiamą Po-nui Vyriausiajam Rytų Vadui Generalfeldmaršalui Bavari-jos Princui Leopoldui.

Rašto turinys yra toks:
Jūs Šviesenybės esame šio mėnesio 22 d. pra-šę pateikti Ponui Vyriausia-jam Rytų Vadui Generalfeld-maršalui Bavarijos Princui Leopoldui šitą raštą:

Tarybos laiškas Leopoldui.

Jūs Karališkajai Didenybėi

tariame aiū, kad šiuo sunkiu karės metu buvo leista lietu-vių visuomenės veikėjams iš visų Lietuvos dalių susirinkti senoje savo sostinėje ir pasi-tarti del savo tautos ir jos tē-vynės ateities.

Nustojus lietuvių tautai sa-vo valstybinės buties ir ne-maža paskui po svetima val-džia prisikentus, rodosi paga-liau atėjęs tas nevenios kar-tos lauktasis laikas, kada lie-tuviai tikisi, įtempe visas sa-vo pajėgas, atstatyti tauti-niais pamatais iš nauja Lie-tuvos valstybę.

Mes tikimės vokiečių val-džios pasipirtimi, kad dar karės metu galėtume kartu su ja, Vokietijos valstybei pade-dant, lengvinti kenčiančių del karės gyventojų vargą bei pa-dėjimą ir dirbti atstatant mu-sų kraštą ir jo ūkį, stengda-mies, be to, idant visiems mu-sų krašto gyventojams būtų suteiktos teisės, kuriois jau senai naudojasi visų kultu-ringųjų šalių gyventojai.

Mes prašome Jūsų Karališ-
kosios Didenybės patvirtinti iš visų visuomenės sluogsnų sudarytą krašto Tarybą ir duoti jai teisių, kad jau karės metu galėtų ji rūpintis Lie-tuvos atstatymu.

Dr. Jonas Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydaitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Mali-rauskas, Kun. V. Mironas, St. Narutavičius, kun. A. Petrulis, Dr. J. Čaulys, kun. kan. K. Šaulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

Vilnius, 1917 m. rugsėjo mė-nesio 23.

Leopoldo atsakymas.

Jo Šviesenybė Pranas Juo-zapas kunigaikštis von Isen-burg-Birstein vokiškai prė-skaitė ir lietuviškai susirū-kusiems Tarybos nariams mokyklų inspektorius p. Kai-rys pakartojo tokią Pono Vy-riausiojo Rytų Vado General-feldmaršalo Bavarijos Princo Leopoldo atsakymą:

Tamstų raštą, 1917 m. rug-sėjo mėn. 22 rašytąjį, aš tuo-jau įteikiau Vyriausiajam Ry-tų Vadui, Jo Karališkajai Di-denybėi generolui feldmarša-lui Bavarijos Princui Leopol-dui. Jo Karališkajai Didenyb-
bė pavadė man duoti Tams-toms šitokią atsakymą:

Kančios, kurias ši karė at-nešė Lietuvai, sunkiai slėgia visą šalį. Ypatingai sunkūs randas vargą, kurių taip pat Lietuvai pateikė anglių pasa-u-linės prekybos sustabdymas. Anglai ir jų sąjungininkai ti-ra-kejois laimėsi, bet apsvy-
Vokiečiai, tvirtai įsitikinę sa-vo laimėjimu, yra beveikys padėti Lietuvą atstatyti.

Vyriausiasis Rytų Karės Va-das mano atėjus laiką, kad savo 1917 m. birželio mėn. 7

d. paliepiam toliau praplėtus. Dirbant šviesno su šalies gyventojais, bus atlikti pri-
rangiamieji Lietuvos atstaty-mo darbai. Vyriausiasis Ry-tų Karės Vadas Jo Karališkajai Didenybėi generolas feldmar-šalas Bavarijos Princas Leo-poldas šaukia tam tikslui Lie-tuvos Tarybą, kuri, Karės Valdžiai vadovaujant, turės svarstyti bušimos Lietuvos valdžios bei ūkio pamatus. Lietuva privalo virsti kultu-ros šalimi, kurioj visiems jos gyventojams, apsaugojant lie-tuvių savitumą, yra leista liuosai gyventi bei plėtotis.

Tos Tarybos narius, šalies gyventojų susirinkimui pa-siulius, šiuomi aš paskiriu tuos asmenis:

D-rą Joną Basanavičių, Vil-niuję; gimnazijos mokytoją Kazį Bizauską, Panevėžyje; gimnazijos direktorių Mykō-lą Biržišką, Vilniuję; Sali-a-moną Banaitį, Kaune; gimna-zijos direktorių Praną Dovy-daitį, Kaune; inž. Steponą Kairį, Vilniuję; Petrą Klimą, Vilniuję, agron. Donatą Ma-linauskį, Vilniuję; dekaną Vladislavą Mironą, Dauguo-se; dvarininką Stanislovą Na-rutavičių, Brevikiuose; kun. Alfonsą Petrulį, Pivašiuuo-se; filso. daktarą Jurgį Šaulį, Vilniuję; kan. prof. Kazimie-rą Šaulį, Kaune, Jokubą Šer-ną, Vilniuję; Dr. jur. Antaną Smetoną, Vilniuję; dvarinin-ką Joną Smilgevičių, Užven-tyje; agronomą Aleksandrą Stulginską, Vilniuję; banki-ninką Joną Vailokaitį, Pilviš-kiuose; dr. jur. advokatą Jo-ną Vileišį, Vilniuję.

Von Isenburg-Birsteino kalba.

Kunigaikštis, išdavęs kiekvie-nam iš paminėtųjų asmenų papuoštus Tarybos narių pa-liudijimus kalbėjo toliau:

Ponai Tarybos nariai! Susitarus su Tamstomis Ta-ryba bus tinkamai papildyta priėmus ir daugiau narių, ku-rių tarpe bus lenkų, vokiečių, baltarusių ir žydų. Yra ruo-šiamas lietuvių valdžiaus su-tvarkymas ir tamstoms bus įteiktas jo sumanymas.

Vyriausiasis Rytų Karės va-das, Jo Karališkajai Didenyb-
generolas feldmaršalas Bava-rijos Princas Leopoldas tei-kiasi Lietuvai ir čia susirin-kusiems Tarybos nariams šių sti pasveikimą ir linki gau-sios Dievo palaimos tolimes-niam darbui šalies gerovei.

Viršum padėtieji raštai tuo budu kuria mums naują ka-rės metu gadyne. Per trejus metus kaip ir visas karės slė-giamas pasaulis, nešdamas su-nkią vargų naštą, mes kentė-me dar ir del to, jog neišven-giamose karės aplinkybėse negalėjome savo gimtosios šalies patis nei ginti nei tvar-kyti.

Dabar stovis persimaino. Gyvenimas nuosakiai pribre-nd, Lietuvos reikalų atstovy-bė, ir visos Lietuvos atstovų balsu išrinktoji Lietuvos Ta-ryba šandien gauna progos toliau šalia vokiečių valdžios atstatymo darbą varyti. Pir-mu atvėju Lietuvos Taryba turės kreipti savo doną į ken-čiančių del karės gyventojų vargą bei padėjimą".

"Lietuvos Aido" nuomonė.

Iš Vyriausiojo Rytų Karės vado atsakymo matome, jog Tarybai visų pirma teks mu-sų sodžius sutvarkyti, tas so-džius, kurs karės metu neša ant savo pečių visą naštą ir visas sunkenybes.

Be Lietuvos Taryba ne tik šių dienų stovio lengvinti y-ra pasauka. Jos uždavinys yra atstatyti Lietuvos valsty-bę, priruosti mūsų valstybei pirmieji pamatai. Tas Tary-bos uždavinys visą mūsų tē-vynės klausimą stato visai naujoje, senai beregėtoje švie-

soje. Sunku karės vargų ir rūpesnių keliais ir nepripas-tų pasaulinių atsitikimų su-kuryje mes gauname žengti pirmą žingsnį į naujosios, vėl laisvos savarankiškos Lietu-
vos gyvenimą. Tą atsitikimų reikšmę mes turime gerai gal-von išsidėti ir įvertinti.

Naujas Lietuvos gyveni-mas ateityje, kaip matome, turės visų pirma, suprantama, lietuvių tautai pateikti visas liuosos kultūrinio ir tau-tinio plėtojimos sąlygas. To-kiu budu savarankiškumo netekusi ir sugriautoji Lietu-va atstatoma tautiniu kultu-ros pagrindu; bet visiems sve-tinkalbams mūsų tėvynės piliečiams turės būti teikia-mos ir-gi tokios teisės, kurio-mis naudojasi visų kultūrin-gų šalių gyventojai.

Sunkiose aplinkybėse ten-ka Lietuvos gyvata remti ir atstatinti. Mes dar negali-me nuspėti Tarybos darbų ir to darbo išdėvinių. Bet mes tikime, jog pamažėl ir tvir-tai einame mūsų laiminges, nēn ateitin. Todel privalome visų rimtumu sutikti tą svar-bią valandą ir atsidėję remti naujos gyvatos ruošiamąjį darbą. Mes neturime dar pa-grindą šiuo karės ir sunkių vargų metu išanksto perdaug džiaugtis ir pusiausvūmos nustoti; bet mes taip pat nuo šios dienos neprivalome per-daug pasiduoti ir sunkios tik-renybės ligi šiol sukurtam u-pui. Mes turime suprasti šio meto sąlygas ir mokėti įspėti jose galimą darbą. Atsimin-
kime, jog mūsų Taryba yra plačios lietuvių visuomenės parinkta, ir delto ji turės tu-rėti visos tautos pasitikėjimo. Gi pasitikėjimo sąlygose ir mažas laimėjimas turi išlai-kyti visuomenę rimtą ir aki-
ti ją atvirai be baimės žiūrėti į savo ateitį. Mes esame pra-tę kantriai eiti per ilgus an-žius erskėčių klotuoju keliu; tad neturi atgrasinti dar ke-letas dygių, šakelių, nes tas erskėčių takas, rasit, paga-liaus nustos pačių dygių savo akstingų, ir mes gal jau netru-
kus gausime liuosai savoje valstybėje sutartinai statyti savo tautos rumus. Tik, ne-nukrypdamai nuo mūsų ben-drųjų pamatinių siekimų, pa-tvėrkime rimti bei stiprus ir, atspėdami neišvengiamas ka-rės sąlygas, kantriai eikime vienybėje į naują mūsų tau-tos darbą.

Skaitytųjų Balsai

(Už išreikštas šiame skirpėje nuo-mones Redakcija neatsako.)

Apie bendrovę automobi-liams dirbt.

Karė baigsis, ir lietuviams rei-
kės atstatyti Lietuvą. Amerikie-čiai labai daug kuo gali priside-ti prie darbo. Prisidėjimas galimas, ir labai svarbus, or-ganizuojant visokias bendroves ir perkeltiant jas Lietuvon. Juk maža naudos iš to, jei mes grįž-šime pavieniais, be jokios or-ganizacijos. Jei mes grįžšime su-siorganizavę ir visokias bendro-
ves, tai mes ištikro atstатыsime Lietuvą.

Kiek man žinoma, tai jūs sri-tyje daugiausia žmonės dirba prie automobilių budavojimo. Daugelis yra geri darbininkai ir gerai prasilavinę. Taigi juos ir reikia organizuoti į tam tikrą bendrovę. Automobiliai po ka-rės Lietuvoje bus reikalingi kaip ruktus, be jų juk nieko nepra-dėsi, kuomet arkliai išmušti. Juk ir žemę reikės iš pradžios su pagalba automobilių dirbtį. Be kaip suorganizuoti tokią bendriją? Be 200.000 dol. prad-žiai sunku kas padaryti. Bet tai tik išrodo tas sunkumas, kol dar-bas nedirbi. Kaip tik pradėsim

dirbti, tai nieko nėra lengvesnio. Svarbiausia tiktai sudaryti pradžią. Kaip pradžia bus, tai ir viskas bus. Reikia, kad kas nors ant vietos pradėtų darbą. Štai kas reikia daryti: Pir-miausiai reikia suorganizuoti kokius 10 darbininkų dirbančių prie automobilių, kurie, mokė-dami po 100 dol., sumokės jau iš karto 1.000 dol. Kuomet pra-sidės darbas, tai bus galima pri-traukti, sakysim, 300 Amerikoje gyvenančių darbininkų. Kaip bus tas gauta, tai jau nesunku bus pakelti šėrus, sakysime, iki 300 dol. Juk kaip žmonės ma-tyts, kad viskas gerai einasi, tai ir skolins, ir prisidės su 300 dol. Juk toki pinigai šandien visai ne-dideli. Taigi 300 darbininkų, mokėdami po 300 dol., sumokės jau net 90 tukstančių dol. Tiek pinigų turėdami, jau nesunku bus gauti paskolos dar ant tiek pat. Taigi jau ir susidaro 180 tukstančių, su kuriais jau ir ga-lima darbą pradėti.

Žinoma, reikalingi bus visoki inžinieriai, kurių čia Amerkoje lietuvių sunku surasti; reika-lingi visokie žinovai. Bet čio-nai jų visai nereikia ir įieškoti. Juk automobilių dirbtuvė bus statoma ne čia, bet Lietuvoje. Pirmiausiai reikia tikrai susior-ganizuoti, turėti tvirtą organiza-ciją, o paskui jau viskas atsiras. Lietuvoje inžinierių yra net per-daug, ir jie tarnauja rusams ar kam kitam. Tik vienam Pet-rograde vieny lietuvių yra 70 in-žinierių, augstą mokslą baigū-sių. Kas del visokių knygvedžių, tai ir visai kalbos negali būti, jų visur ir visuomet pilna.

Viskas, kas yra, tai tik orga-nizacija. Organizuojančios, pi-nigus reikia dėti į vieną vietą ant vardo ištikimų žmonių, e-sančių po kaučias. Pinigus rei-
kia laikyti banke ir jie, kol eis organizavimo darbas, neš nuo-perkelti Lietuvon. Iš kart viską galima pradėti. Jei viskas ir pa-iryt, tai juk niekas nieko negali nustoti, nes pinigais galima bus atgal pasiskirti. Čia nėra jo-kio riziko, o tikrai aiški nauda, aiškus pelnas. Taip tveriamos didžiosios bendrovės, taip susi-organizavo šimtai didžiausių dirbtuvių Amerikoje ir svetima-taučiai iš to turi milijonus pelno. Jei mes to pat nesigriebsime, tai kaip skurdome taip ir skursimė. Žinokite, kad toks Rockefelleris iki 18 metų dirbo, kaip ir kiek-vienas iš mūsų. Bet jis organi-zavo ir organizavo. Jo visi ben-drai šandien milijonieriai yra, o jis pats jau net miliardais var-to. Nejaugi mes lietuviai nie-kad to nesuprasime.

A. M. Martus.

Korespondencijos

MONTELLO, MASS.

Prakalbos ir kit-kas.

Grudžio 19 įvyko L.D.L.D. kuopos surengtos prakalbos. Kalbėjo d. K. V. Žurinskas apie tos draugijos reikalus. Po prakal-bos buvo dar deklamacijų, mo-nologų ir dainų.

Laikraščiuos jau buvo rašy-ta, kad čia įsisteigė Lietuvių Mo-terų Darbininkų Komitetas ko-vai su maisto brangumu. Bu-vo nutarta kreiptis į kitų tautų moteris ir kviešti jas prisidėti, kad bendromis jėgomis kovo-jus su maisto brangumu. Gru-džio 23 Komitetas turėjo susi-rinkimą, kur p. O. Košelaitė da-ve raportą apie tai, kur buvo veikla. Iš raporto paaiškėjo, kad svetimtutės, į kurias buvo kreiptasi, žiūri į dalykus visai kitaip. Štai koki gauta atsaky-mai iš svetimtutėjų moterų:

Zydų: — "Mes, žydai, buvo-me Rusijos caro pavergti, o čia turime laisvės lygiai kaip ir pa-tys Amerikiečiai. Jei pastarieji nieko nesako, tai ir mes tylėsi-me".

Amerikonų: — "Jūs nemoka-

te kaip reikiant maisto taupy-ti". — Ir pasakoti, kaip reik val-gius gaminti, kad pigiau išėjus. Bet sulig jų receptais pasirodė, kad valgių pagaminimas tris sy-kius brangiau atstytų, nei lie-tuvių moters sugeba pagaminti. Beje, amerikėnės dar paaiškino, girdi: "Jei jums ir tai dar per-brangu, tai duosime jums to-kių atviručių: pasiųskite jas į Washington, o iš ten gausite tokią knygą, kur pamokina, kaip galima pigiai pragyventi".

O jau francuzės, tos tiesiai Liet. Mot. Komitetą išvadino re-
voluciniškomis ir kitaip.

Taigi pasirodė, kad su svetim-tutėmis nieko negalima pradė-ti, ir palikta jas sau, kol išalku-sios pačios šiek tiek daugiau pro-to įgis.

Po to buvo koncertas, kuriame dalyvavo pp-lės O. Mineikiu-tė, O. Stonkiutė, M. Skučutė ir M. Monikaitė. Buvo renkamos ir aukos lėšoms padengti. Su-rinkta aštuoni doleriai su cen-tais.

Grudžio 24, t. y. Kučių vaka-rą, vaikų draugijėlė "Žiburėlis" turėjo parengus eglaitę. Vai-kučiai padainavo, padeklamavo ir turėjo šiaip įvairių pramokė-tių, ir gavo Kalėdų dovanų. Au-
kų lėšoms padengti taipiau su-rinkta per aštuonis dolerius.

Grudžio 25 L. T. R. Viesula statė scenoje J. A. Svirunio pa-rašytą dviejų aktų ir trijų ati-dėngimų dramatišką vaizdelį "Mobilizacija". Sulošta neblo-giausia. Lošimui pasibaigus buvo dar kitokių margumynų: p-lė M. Daržinskaitė padainavo solo, paskui su p-lė V. Putvin-kaite duetą, p-lė A. Stonkaitė padainyd. pianu. p. M. Vink-
naitienė ir J. Mikalauskas sulo-šė dialogą "Susižiedavimas pa-gal sutarties" — išėjo neblogai. Paskui ligi vėlums tęsė šokiai.

Zvirbliologijos Studentas.

PUS-BALSO SYSTEMAS

Kaip smuika iš-simokinti grajit į trumpą laiką per pus-balso si-stemą taip yra lengva ir aiškiai, kad net dyvai kaip muzikos kompozitoriai nesimokydą jaja anksčiau.

Privatūs lek-cijos ant smui-kos, mandolinos, gitaros ir har-monijos. Taipgi Orkestra Praktika

NAUJAGADYNSKA KONSERVATORIJA
FRANK BAGDZIUNAS
Direktorius
3343 So. Union Ave. Chicago.

SMUKLININKAS

Petrogrado Konservatorijos mokinys mokins namuose. Ne brangiai. Atsiųskite laišku į "Naujienu" Ofisą, pažymėda-mi No 160.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Vada visokių reikalų, kaip kriminališkose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokių dokumentus ir popierus.

Manų Ofisų: Miesto Ofisų:
3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiojo lubų 311-13 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4411

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIŲ ADVOKATAS

Ruims 902-904 National Life Bldg., 29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6990-6991. Adara: Užrinkimo, ketvergo ir subuto vakarais nuo 6 iki 8 valakų, po numerio: 1646 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill. Tel. Humboldt 97.

Nari Cook County Real Estate Tarybos

A. PETRAITIS & CO.
Real Estate Ofisas

Paskolina pinigų. Perka, parduoda ir maino namus, lotus ir farmas.

Apsaugoja turty nuo ugnies. Persiūri apskaitos padara popierus

NOTARY PUBLIC

761 W. 35ta gatvė
kampas Halsted Drover 2463

Telephone Albany 5546

Dr. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR HIRURGAS

Valandos: 10-11 ryte
2-3 po pietų
6-8 vakare

3332 North Ave., Chicago, Ill.

Viena saugiausių Bankų
ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITA CHICAGOJE
Saugioje ir Tikroje Bankoje. 28 metus Teisingai Vedamoje Bankoje.
Po Prižiūra Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) Depozitų
ir Taupymo Padėjimų.

KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE. kampas 19 gatvės.
W. KASPAR prezidentas
OTTO KASPAR vice-prezidentas
WILLIAM OETTING prez. Oetting Bros. Ice Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas
PADEJIMAS PERVIRSIJAS KAPITALAS
KALBAMA LIETUVISKAI
V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
J. PESHEL sek. Turk. Mfg. Co.
OTTO KUBIN prez. Atlas Brewing Co.
GEO. C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co.
JOZEF SIKYTA kassierius
PERVIRSIJA \$6,000,000.

Didelis Išpardavimas

Jewelry, laikrodžių, deimantų, auksinių žiedų, sidabrinių ir pleitytų saukštų, peilių, silverware ir t. t. 5000 rekordų, lietuviškų, lenkiškų, rusiškų, angliškų, parduodama pas mus, taipgi geriausi Kolumbijos gramofonai: nuo \$18 iki \$350. Mes turime tavoro prisipirkę kada buvo pigesni, todėl dabar ir parduodame pigiau kaip kitur. Atdara nedėliomis visą dieną.

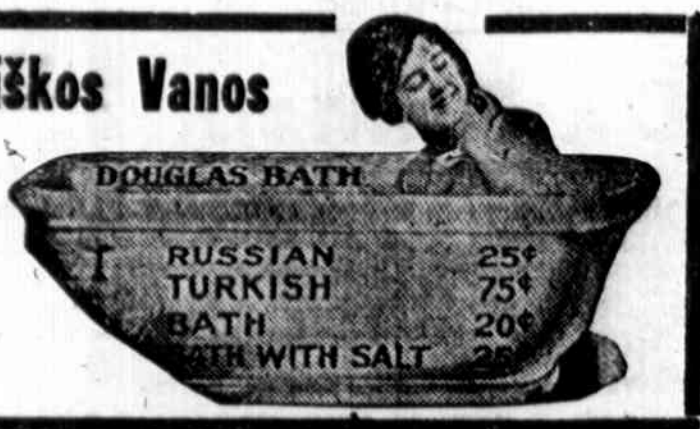
Juožapas Budrik

3343 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Drover 3167.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 892
Paulina. Tel. Western 15
3514-16 W. 12th St., arti
St. Louis Ave. ir 1115-17
So. Paulina St., arti 12th
St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS

Ant Dury, Lentų Rėmų ir Stoginės Popieros.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJI AKINIŲ

Jeigu kenti galvos skausdėjimą,
Jeigu nuolatos Tau ašaros krinta iš akių,
Jeigu Tau skauda akis,
Jeigu skaitant raidės susibėga į krivą,
Jeigu spauda rodoai Tau dviguba,
Jeigu turi uždegimą akių,
Jeigu tau skauda akis skaitant arba sluvant, tuokart esi reikalingas akių.
Duokite apžiūrėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patirtimo 87. Vaikams parapijoje. Sukilsi šifruoti sulig juo akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniškai kalna.

JOHN J. SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS

TEMYKIT MANO UŽRASA.

1801 SOUTH ASHLAND AVE.

Kampas 18-tos gatvės Ant Platt's Aptiekos 2-ras augštas.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 diena.
Tel. Canal 5335

DR. CARTER

Chicagos seniausias ir pasekmiausias

Akių-Ausų-Nosies Gerklės SPECIALISTAS

GYDOMA VISOS GALVOS LIGOS

Nebrangios Mokestis. Patarimas dykai.

120 South State Street

Arti The Fair

VALANDOS: 9-7; NEDELIMIS 10-12

Visas Antras Augštas

AS. ADOMAS A. KARALIAUS, SEKANČIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nusilbėjęs pilvis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nusilbėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abiejų spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nusijęs viltes, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už ribų, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimų minėtos gydoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigaun. Reumatizmas pranyko. Diegliai nebebedė po krūtine. Vidurių režimas išnyko po užėjimo visų šiuo. Bėgu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo pavelskė pamatiau toki skirumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuosi smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dekuoju Salutaras mištytį geradėjimui ir linkiu visiem savo draugam ir pažistamiem su tokiais atsitikimais patariu nuosirdžiai kreiptis pre Salutaras:
SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.
1709 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

Budeliai.

(Pradžia nr. 309).

Aš skubiai sugrįžau į stūbą. Naujų sovinių tečiaus neberadau. Buvo tik šmito ir Vesono revolveriai. Užtaisiau vieną jų ir sugrįžau atgal į jaują.

Katinas jau ištolo sulaukė mane ilgą pasibaisėtinu urzgimu. Aš iššoviau ir jį visas šešias kulka, sugrįžau į stūbą, užtaisiau iš naujo ir vėl iššoviau. Ir kiekvieną sykį girdėjos apie pečiaus beprotingas purkštimas, draskymasi, trankymasi ir skausmo pilnas kniaukimas. Po to ir vėl ten pasirodydavo du žalsvi žiburai rėliai ir girdėjos ilgas, atkarus ir pasibaisėtinus urzgimas.

Jė aš nebesigalėjau, bet nei susijausdinau. Buvau tarsi suakmenėjęs, ir šaltas, sunkus, nevaldomas žudymo reikalas užvaldė mano rankas, kojas ir kiekvieną pasikrutinimą. Mano sažinė gludėjo, tarsi įvynta nešvarima gleivėte aute. Man darėsi šalta, krutinėje ir vidurinėse jaučiau atkary, erzintą kuteinimą; buvau arti leipimo.

Atsimenu taipgi, kad šviesius žavėjantis žiemos rytas stebėtinu būdu buvo atsimainęs, pasidarys tamsiu: sniegas liko gelvas, dangus pasidarė toks pilkas-pilkutėlis. Ir savyj jaučiau šaltą akmeninį nebojimą prie viso: ir prie dangaus, ir prie saulės, ir prie medžių su jų skaidriais mėlynais šešėliais.

Jau tečiaus sykiu grįžau iš stūbos, užtaisytu revolveriu. Prie jaujos durų aš pasitiku išeinančių Juzikautą. Jisai nešė už pasikutinį kory ką toki raudoną, sureškentą, išlindusiom žarnom ir nuolat kniaukiantį.

Pamatęs mane jis stačiai įkrito:

— Tegul... nereikalinga... aš pats...

Jis vengė pažiūrėti man į akis, aš tečiaus aiškiai pastebėjau jo veide nevaldomą pasibaurėjimą, ir žinojau, kad visa tai yra taikoma į mane.

Jis spėjo kertę, gerokai atsilose ir stipriu užsimojimu trenkė katiną į sieną. Dalykas buvo užbaigtas...

Pasakotojas nutilo. Po valandėlės jis nusičiaudėjo, pasikrutino ir pradėjo išnaujo, tik dar tyliau, nei pirma, ir taip liudnai, nedrąsiai:

— Taip, vadinasi... Visą dieną vaizdinosi mano galvoje tas kruvinasis reginys. Ir naktį aš negalėjau užmigt: vis mįsliu apie baltąjį, nešvarų katiną. Ir nuolat prisistatydavau sau, kad aš einu į jaują ir vėl girdžiu kankinančių kniaukimą, matau du žalsvi, pilnu pasibaisėjimo ir keršto, žiburėlius; ir nuolat šauunu, vis šauunu į juos... Prisipažįstu, mano ponai, kad tai yra vienas visų liudniausias ir atkariausias įspūdis visame mano gyvenime... Aš suvis nesigalėjau to susiviliusio, nešvaraus katino... Ne... Man prisieidavo šauti briedžius, meskė... Tris metai atgal aš lenktynėse dargi nušoviau arklį. Pagalios, aš esu dalyvavęs karėje — tegul velniai!.. Ne, ne, bet tai neperlygė anam. Savo gyvenime aš neužmiršiu to, kaip staigu mano sielą užtvėnkė tamsi, nepermatoma, neužčiuopama, bet kartu rasti ir nepergalima spēka. Oh, tas kruvinas...

sai reginys, tas suakmenėjimas, nebojimas ir šaltas žudymo geidulys!...

Jis ir vėl nutilo. Antrame kampe kas tai — storu balsu pritarė:

— Taip, tiesa... Sunkus atsiminimai.

Bet kalbėjusis aitrai pertraukė jį:

— Ne, ne tik prisistatykite, del Dievo prisistatykite tuos nelaiminguosius, kur ėjo žudyti, ir žudė, žudė, žudė... Aš manau, diena jiems turėjo išrodyti tamsi nei naktis! Man rodos, jiems darėsi negera ant širdies nuo pralieto garuojančio kraujo, bet savo darbą jie vistiek negalėjo mesti. Per visas tas dienas jie galėjo gulėti, valgyti, net juokauti ir šnekučiuotis, bet jie nebuvo jie, tik velniai, tokiom atkariai žėrinčiom akim ir glažvė oda, kurs laikė juos savo rankose... Aš sakau "nelaimingieji" todėl, nes aš "prisistatiau" juos ne dabar, bet paskiau, daug paskiau, kuomet jie susens ir pražils... Jie juk neužmirš, niekuomet neužmirš tų niekšybų ir baisenybių, kur dabar visam amžiui sudarkė ir suteršė jų sielas. Aš galiu sau prisistatyti jų ilgas bemiego naktis senatvėje, ir tuos baisius atkarius sapnus. Savo klejonėse jie nuolat prisistatys sau, jogei jie eina ilgą vingiuotą taku, kad virš jų driekiasi tamsus paniures dangus, o abiejose kelio pusėse ilga begalinė eilė stovi beginkliai, prišti žmonės, kuriuos jie muša, šaudo, teške-na jų galvas šautuvų kulbėmis...

Ir tie budeliai nejaucia nė keršto nei gi galėsio, bet savo darbą jie vis tiek negali mesti, nes kruvinos, velniškos klejonės užvaldė jų smegenis... Kuomet jie pabūs, jie didžiausiam pasibaisėjime griež dantis, drebės visu kumu, ir matydami veidrodį savo veidą verks, prakeiks visa ir užvydės tiems, kurių gyvenimą pačiame jo žydėjime pakirto žiauri budelio ranka. Ir niekuomet jie nepasiliuosuos nuo tų velniškų klejonių. Net pastarojoje mirties agonijoje jiems prisistatys tas kruvinas atkarus vaizdas, kurį jie kadaise surengė...

Vertė Klajunas.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES
6205 So. Halsted st., 2336 W. Madison, 1850 Wells St.
137 Mokyklos Suv. Valstijoje. Siuvimas, Petronų Kirpimas. Designing, del biznio ir namų. Vietos duodamos dykai. Diplomi. Lengvi išmokėjimai. Gvarantuota išmokinti jus pasiuti suknes už \$10. Phone Seeley 1643
SARA PATEK, Pirminkinė

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina.
Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c
Prie šių kainų priskaitoma ir 1c ir 2c karštos mokestis
4 DIDELE AKTAT KASDIEN
HALSTED ir 32-ra GATVĖ

Vyriškų Drapavų Bargena
Nauji neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 doleriu.
Pilnas pasirinkimas kailių pamuštu overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augšiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.
Atdara kasdien, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. P.G. Wiegner
Prėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 10 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo akis ir chroniškas ligas, vyrišką moterišką ir vaikų, pagal naujusias metodus X-Ray ir kilidius elektrus prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija 1025 W. 12th St. arti Fair St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, 6-9 vakarais. Telephone Canal 4310.
GYVENIMAS: 8412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

PAIN-EXPELLER

tai kiekvienos šeimos geriausias draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų.
Dabartinės gyvenimo aplinkybės priverčia mus paibranginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį.
Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbingumo. Nesiduoikite apgaut suklustuotais vaistais, parduodamais už pigesnę ceną.
Šią seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiame pakelėje, kaip čia parodyta. Pirkdami žiūrėkite, kad būtų ant pakelio ženklas "PAIN-EXPELLER" ir žodis "LOXOL" o taipgi mūsų pavardę.
Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose aptiekose. Galite gauti ir tiesiog iš mys. Patariame pirkt buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolių dvigubai daugiau, negu už 35 centus.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Tel. Yards 3654.

AKUŠERKA MRS. A. VIDIKAS

Baigus Akušerijos Kolegiją: Ilgai praktikuavusi Pensilvanijos Hospitalose ir Philadelphiaj. Patekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyka duoda rodą visokiame ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavikiškai.

3113 S. HALSTED STREET, CHICAGO, Ant antrų lubų.

VYRATINIS REGISTRUOTAS RUŠAS APTIKTORIUS ANT BRIDGPORTO VYRAMS IR SUAUGIMIAMS

Aktuali suklos rūmose nuo \$1.00 ir augšiau. Sidauro rūmose nuo \$1.00 ir augšiau. Pritaikoma aklinus uždėję. Atsinaikinti Galvos apdėjimas, nervikimas, akių skaudėjimas, ušvilimas ir t. t. yra valaisia įvairių ligų, kurie gali būti pralauktos gerą akliną pritaikę. (Išryšmas uždėję, jei parsi ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sops, jei blizai metal, jei akis silpnėja, jei akis žiedu, o žiedu išsivys, kintai uždėję. Atsinaik kad mes katinam gvarantuojam aklinus ir klenkiam gerai prirenkam.
S. M. MESSEKOFF, Chicago Optician.
Jei jus sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, stekit pas mane. Aš buvau aptiktorius Rusijoje virš 10 metų, Amerikoje 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galiu padaryti bėle klenkiam rūsikim vaistais. Aš rekomenduojau tik GERUS daktarus. Aš esu draugas su visais S. M. MESSEKOFF, 214 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Extra Pranešimas
Kurie norite turėti paveikslus trečio, antro ir pirmo "Naujiųjų" metinių suakutinių apvaikėjimų, o taipgi Bulotų ir Zemaitės pasitikimo vakarų (Chicago), ir žinomojo mūsų rašėjo dramaturgo Br. Vargšo, kreipkitės žemiau nurodytu adresu. Taipgi dar turite "Naujiųjų" pikniško liksų paveikslų. Kas norite galite gauti.
W. J. STANKUNAS,
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1546.

THE NEW RIVER COMPANY

Operuoja 15 kasyklų The New River anglių kasyklose, kurių daugiausia yra prie dviejų gelžkelių, duoda gerą parupinimą kary ir kasdieninį darbą. Geros mokyklos, bažnyčios ir t. t. Parduoda darbininkams namus lengvu išmokėjimo būdu. TURĖDAMI PASTOVŲ DARBA GERI ANGLIAKASIAI UŽDIRBA \$100.00 iki \$125.00 KAS DVI SAVAITI. Gali panaudoti ketelę gerų angliakasių, tikrai geri žmonės kad atsisaukite. Jeigu jūs esate užinteresuoti rasykite arba atsisaukite savo prigimtoje kalboje į P. O. ANDERSON, McDONALD, W. VA.

Ar Esate Amerikos Piliečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25c.

Toji knygelė sutaisyta anglų ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaikymui kvotimō.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

"AUDĖJAI"

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devyniolikto šimtmečio darbininkų padėjimą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, neapkędami priespaudos, sukila prieš savo išnaudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir įdominga, nes jis paduoda kaip pavyzdį, delko įvyksta sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Garsinkis 'Naujienose'

MASTER SYSTEM

Čia Yra Jūsų Proga

Gauti geresnį darbą ir daugiau pinigų.
Visur reikalinga daug kirpėjų, trimerių, rankovių, kšienų ir skylių dirbėjų. Taipgi preserių ir siuvėjų elektros mašinomis. Darbai laukia. Atėikite dienomis arba vakarais. Lengvi mokestis.
Specialias skyrus merginoms duodama diplomai.
Patrenos daromos pagal Jūsų miera—bile stalties arba dydžio, iš bile mažų knygos.
Master Designing School
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatvė, Kamparys 416-417, prieš City Hall

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir varijamos daugumos lietuvių, kurie grafiškai koncerting ir augstai rekomenduojama kaip geriausia koncertina, padaryta Suvenyose Valstijoje, Amerikoje. Mes galime jas parupinti augsto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 26 metų Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St. kertė 32 st. Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Taipgi Chroniškių Ligu
OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

M. SAHOD M. D.

Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų, taipgi Chroniškių Ligu.
OFISAS: 1679 Milwaukee Ave. Kampas North Ave. Kamparys 668.
VALANDOS: 8:30 iki 10 ir 1:30 iki 5 ir 7:30 iki 9 vakare.

DR. J. JONIKAITIS

Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St., Chicago

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
X-SPINDULIAI
2121 N. Western ave.
Valandos: 9-12 ryte; 2-9 vakare.

Specialiai Pabaigęs.

Northern Illinois College Pritaikymo Akinių
Gerumą Stiklų Gvarantuojau Valandos nuo 5 iki 9 vakare.
Dr. K. MURKAITIS Oph. D.
1617 N. Robey St., Chicago.
Kamp. Milwaukee ir North av.
Tel. Humboldt 4613.

Dieninė MOKYKLA

Jei nori greitai ir pasekmingai išmokti Angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti, tai lankytis mūsų mokyklą. Apart Anglų kalbos, čia mokomasi: Lietuvių kalbos, S. V. istorijos, Lietuvių Rašymo, Lenkų, S. V. Vadybos, Prickijos, Ielsių, Litvų, S. V. Pateikties Gramatikos, Aritmetikos, Geografijos, Retorikos, ir t. t. ir GRAMMAR ir HIGH SCHOOL. Kurso, gyvenimo laisvą mokytis per laisvą. Visas mokymasis lietuviškai.
American College Preparatory School
3103 S. HALSTED ST., CHICAGO ILL.
KAMPAS 31-MOS IR HALSTED GATVĖ

MOKYKITEŠ Barzdaskutys

stėms amato dabar, reikalaujama tikrai keletos savačių; pigios mokestis, lengvi išmokėjimai; klesos dienomis ir vakarais; vietos laukia; atėikite pasimatyti su mumis tuojaus.

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

Kviečia Prisidėti prie jos su šerais: vie-
no šero kaina 10 dolerių. Vienai ypatai
parduodama 5 šerai ir daugiau. 1917 m. jau išmokėjome 4 nuošimčius dividendo. Norintiems pirkti Rusiškų rublius
parduodame juos ant vieno punkto pigiau, negu bile koks bankas Amerikoje ir negu skelbiamas yra laikraščiuose ru-
blių kursas.

Užsakykus siųskite ir
Reikalaukite informaciją šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION

320 Fifth ave., NEW YORK
N.Y.

CHICAGOS ŽINIOS

"Vienybės" vakaras.

Panėdelyje, gruodžio 31 d. Liet. Tautiška Draugystė Vienybę surengė pasilinksminimo vakarą M. Meldžio svetainėje.

Vakaro programos buvo gana turtingas, ir išpildyta jis, aplamai imant, vidutiniškai. Vakaro programos buvo atidaryta naujuoju Rusijos himnu, kurį išpildė orkestras. Po to pakviesta kalbėti "Naujienu" redaktorius, d. P. Grigaitis. Drg. Grigaitis daugiausia kalbėjo apie organizacijos reikalus. Kalbėt pasilinksminti vakarą yra nedėkingas darbas. Čia susirenka daugiausia jaunimo, kuris, rodos, taip ir laukia, kad juo veikiau užsiimtų tas programos, idant gautų progos apsisukti kartą-kita su mielynake. Vis dėlto, ši kartą susirinkusieji gana ramiai išklaušė kalbėtoją, ir plojo jam.

Vėliau sekė visa eilė deklamacijų, duetų, monologų, dainų ir tt. Iš jų užvis geriausia susirinkusiems patiko p-lės Aldonos Grūšaitės ir p. J. Grūšo duetas kornetais. Jiems nesigailėta aploclismentų. Kiti savo užduotis išpildė — vieni geriau, antri silpniau. Bet, abiem, vakaras darė neblogą įspūdį.

Zmonių buvo pilnutėlė Meldžio svetainė. Reikia todėl tikėtis, kad rengėjų turės gražaus pelno.

—K. Jamontas.

Saldziakalbiai kritikai.

Aš niekuomet nepritarėdavau tiems mūsų reporteriams, kurie, kaip yra sakoma, "tik okazijų jiesko." Kiekvieną kartą, kuomet tik man prisidėjo skaityti jų recenzijas, kuriose jie stengėsi parodyti savo didelę išmintį — viską nuo pradžios iki pabaigos kritikuoti, nevezint ar kritikuojamas tai užsitarnavo, ar ne — šis norėdavau sudrausti juos. Tie "okazijų" jieskančiai kritikai dažniausia vadovavosi asmeniniais išrovavimais: nepatiko lošėjo išvaizda — kritikuojta, turi kokį nors piktumą ant tos ar kitos ypatos kritikuojta. Ir taip be galo ir krašto. Tuo dažniausia jie atnešdavo ne gerą, bet tik nesupratinų laikraščiuose ir draugijose.

Tokių kritikų šiandis jau mažai. Bet... mes turime kitą "kritikų" rūšį, kuri taip jau daro žalos mūsų judėjimui. Tai saldziakalbiai kritikai. Tos rūšies kritikai nieko nepelkia. Kiekvienas vakaras ir lošėjas jiems yra kuopuikiai. Kiekvienas, kuris tik pasirodo ant "steičiaus", jiems yra gabus, "žavėjantis lošėjas" — žvaigždė. Kiekvienas, kad ir menkiausias vėrtės veiklėlis — pažiba mūsų literatūroje. Žodžiu, jiems viskas gera, niekur jie nepastebi jokių ydų-trūkumų.

Rasant šais eilutes man ypač prisimena "tos rūšies" "recenzija", tilpusi "Naujienu" nr. 310. Jos autorius, p. B-is, aprašo "Birutės" dr-jos vakarą, surengtą

gruodžio 30 d. C. S. P. S. svetainėje. Kiek ten sudžių komplimentų, kiek bereikalingo žaidimo žodžių! Tai pirmas, girdi, vakaras, kuris taip pasekmingai buvo atvaizdintas; tai geriausios spėkos jame dalyvavusios ir tt. ir tt.

Nu, kam čia tie komplimentai? Buvau tame vakare ir mačiau, kad lošimas buvo netoks vykęs, suvis nekalbant apie patį veiklą. Vaidino, nu — kaip ir visi mūsų lietuviški lošėjai mylėtojai. Nei per daug prastai, nei gerai. Kai-kur dargi daryta stambių ir vertyų pažymėti paklaidų.

Mano manymu, J. B-is būtų geriau pasitarnavęs ir rengėjams ir laikraščiui, jeigu jis būtų parašęs taip, kaip ištikrųjų buvo. Nėra reikalo kabinėtis prie rengėjų ir lošėjų, bet nebuvu taip jau reikalo girti — be galo ir krašto.

Mūsų reporteriai turėtų daugiau prisilaikyti teisybės, o ne vaduoties savo asmeniškais išrovavimais.

M. T.—is.

Nuo Red.— Reporteris gali ir suklusti, taigi nereikia taip drąsiai įtarti asmeniškumą. Beto, kiti buvusieji tame vakare mums irgi pranešė, kad veiklas buvo suleistas gana gerai. J. B-is vadina tą vakarą geriausia pavyksiu iš buvusių "Birutės" vakarų, o ne aplamai — visų vakarų. Taigi ir jo pagyrimai nėra jau taip "be galo ir krašto."

4-tos kuopos vakaras.

L.S.S. ketvirtoji kuopa vakar surengė t. v. "naujų metų vakarą" Mildos svetainėje.

Vakaro programos veiksmingai susidėjo iš dainų ir deklamacijų, kurį išpildė vieni vaikūčiai, jei neskaityt socialistų ir liet. vyrų chorų ir dialogo. Tie jaunieji mūsų "žvaigždės" savo užduotis išpildė — kiek to galima reikalauti — nuo "kudikių" vidutiniai. Susirinkusieji ypač plojo broliams Briedukams ir mažajai panelei Kulikauskaitė. Pastaroji, beje, aplaikė dargi gyvų gėlių bukieta.

Ghiagos Lietuvių Vyrų ir Chicago Lietuvos Socialistų Vyrų chorai padainavo, nu — irgi nei šio nei to, nors nuo jų turėtume teisės reikalauti truputį daugiau. Ir viename ir antrame choro, matyt, yra gerų dainininkų. Tik... jie turėtų truputį "pamiklinėti" savo balsus... Ypačiai liet. vyrų choras.

Beje, Burago ir Galecko dialogas būtų buvęs "all right", jei lošėjai būtų vengę "graužinti" jį — šuns "kringėliais" ir "karunkomis." Tokių dalykų, žinoma, gyvenime galima užtikti. Bet argi visa tai tuč tuojaus reikalinga tempti ant scenos?

Zmonių buvo daug, o gal ir per daug. Abi Mildos svetainės buvo kinštinais prisikimę. Daudelis, girdėjau, rugojo, kad "cieciliškai tur but nori apsudyti

Didelis Maskinis Balius

Rengia

VAIKŲ DIENINĖ GLOBA

Subatoje, Sausio 5 d., 1918

MICKEVIČIAUS SVET., 3312 So. Morgan St.

Pradžia 7 val. vak.

Inžanga prie durų 50c.

DOVANŲ UŽ \$500

nus toje Olševskio bačkoje... Bet rengėjai suvis nerugėjo: "Ta-ta — šimtine bus kaip ripka! pasakė vienas jų. O aš špėjau, kad jiems liko bent pora tų "ripkų".

Tipu-Tapu.
Billy Sunday vyksta
Chicago.

Neužilgio žada atvykti Chicago žinomas "kovotojas su vėliu" evangelikas Billy Sunday. Šį syk jisai betgi nekalbės apie vėliu, bet — kanuoles...

Drąsus Banditai.

Penki nežnomi blogdariai panėdelyje po pietų užpuolė W. P. Rend Coal kompanijos ofisą, ant 16 ir Morgan gatvių. Ofise radosi 11 žmonių. Suvarę juos kampan, blogdariai iškrausė jų kišenių ir "susikolektavę" \$200.10, dingę.

Nubaudė tris "daktarus".

Teisėjas Landis užvakar nubaudė tris patentuotų gyduolių išdirbėjus — kiekvieną po du šimtu dol. ir teismo lėšas. Parduvinėje netikusias gyduoles, tariant kitokias, negu jiems leidžia išimtasai patentas.

Ačiū!

Šiuo norime ištarti savo nuoširdų ačiū visiems giminiams, draugams ir pažistamiems, kur teikėsi dalyvauti laidotuvsė mūsų mylimo brolio a. Domininko Pranckuno (mirė gruodžio 21 d.), o ypač Kliubui, kuris nupirko velioniu lotų Tautiškos kapinėse ir padėjo ant jo kapo gyvų gėlių vainiką, kuriam, beje, pinigų suaukavo patis draugai. Žodžiu, ačiū visiems, kurie tik tuo ar kitu prisidėjo ir dalyvavo min. laidotuvsė.

Sesuo Virginijai ir Kazys Čiurai.

Pranešimai

L.S.S. 228 kuopos, Harvey, Ill., susirinkimas įvyks seredoj, sausio 2 d. 7 val. vakare, 15713 Halsted St. (Phoenix), Harvey, Ill. Visi nariai malonėkite pribūti laiku, nes turim svarbių reikalų aptarti S. Venckus.

Roselando, West Pullmano ir apie-tinkės draugijos siuo pranešam, kad mes, L.S.S. 235 kuopa iš West Pullmano, rengiame vakarą sausio 27 d. 1918. K. of P. Svetainė, 11037 Michigan ave. Statom scenoj 3-ju veiksmy drama "Paskutinė Banga". Už kasdienius bei kuopos malonėkite la dieną nerengti kito panašaus vakaro, kad neužkenkum vieni antriems.

Rengimo Komitetas.
Soc. P. 16 wardo nepaprastus susirinkimas įvyks seredoj, sausio 2 d. 7:30 val. vakar, 1815 W. Division St. —Visi nariai malonėkite atsilankyti paskirtu laiku ir atsisiekti prirašyti naujų narių. Valdyba

Cicero, Ill. L.S.S. 138 kp. met. susirinkimas įvyks seredoj, 2 d. sausio, 1918 m. Tamoliuno ir Gudgalio svetainėje, 1447 S. 49th Ave ir 15 gatvės, 8 val. vakare. —Draugės ir draugai malonėkite susirinkti laiku: yra daug svarbių reikalų. Atsisiekite norinčių prisirašyti. Org. A. K. Lingė.

L.S.S. 22 kp. metinis susirinkimas įvyks ketverge 3 sausio 1918 m. 8 v. vakare, M. Meldžio svetainėje, 2212 W. 23rd pl. —Visi nariai malonėkite atsilankyti paskirtu laiku ir atsisiekti prirašyti naujų narių. Valdyba

L.S.S. 201 kp. East Chicago, Ind. —mėnesinis susirinkimas įvyks ketverge, sausio 3 d. K. Griško svet. —Visi draugai kviečiami atsilankyti, nes yra svarbių reikalų. k. a. Sajungos centro reikalai ir tt. Nepamirškite ir naujų narių atsisiekti. Komitetas.

L.M.P.S. 9 kp. Choro repeticijų šaudie, sausio 2, nebus del choro vedėjos, p. Gugienės, negalėjimo atvykti.

L.S.S. 217 kuopos, Indiana Harbor, Ind., mėnesinis susirinkimas įvyks seredoj, sausio 2d., 1918 m. A. Mikalovičiaus svet., 2112 — 137 gatv. Pradžia 7:30 v. vak. Visi draugai atsilankykite paskirtu laiku, nes turime daug svarbių reikalų apsvaistyti. Taipgi kviečiame ir tuos, kur norėtų įstoti kuopon. Rašt. P. Matonis.

L.S.S. 124tos kuopos susirinkimas įvyks sausio 2 d. Socialistų svetainėje, 500 Manuman St. Visi draugai ir draugės malonėkite atsilankyti ir naujų narių atsisiekti. —Org. B. K.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

Pajieskau savo moters Antaninos Globienės —Lukauskytės ir dukters 3 metų Stanislovas. Užmirškite pračią laiką ir sugrįžkit atgal. Gyvensime gerai. Jeigu kas patėnysite kur jos randasi, plemas, už likra pranešimą gaukite 85 dovanų

Stanislovas Globis, 2920 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Pajieskau Stanislovas Jonaitis, pirmian gyvena Chicago, Ill. Kas jį žino malonėkite pranešti arba jį pati malonės atsisiekti. J. Subaciūs, 10621 Edbrook Ave., Chicago, Ill.

Pajieskau savo brolio Juozapo Malono, Suvalkų gub. Mariampolės pavieto, Senos Rudos kaimo. Jis patis tegul atsisieks arba kas jį žino praneškite man jo adresą: M. S. Malonis, Camp Pike Co. G. 347th Inf., Little Rock, Arkansas.

Pajieskau pažistamo Prano Rakšcio, Kauno gub. Telšių pav., Ikių parapijos. Meldžiui atsisiekti, arba kas žino, praneškite jo adresą. Pranas Roff, Sunny Side, Utah.

Pajieskau pažistamo Prano Rakšcio, Kauno gub. Telšių pav., Ikių parapijos. Meldžiui atsisiekti, arba kas žino, praneškite jo adresą. Pranas Roff, Sunny Side, Utah.

KOSTANTINAS RAUDONIS
Mirė Gruodžio 22 d. 1917.
County ligonbutyje

Jo broliai: Bagdonas ir Juozapas gyvena New York'e, o sesuo —Andriauskienė —Brooklyn'e, N.Y., lai tuojaus atsisieksia šiuo adresu:

Laid. Astanavičia, 712 W. 19th Place, Chicago, Ill.

Jeigu giminės neatsieks iki Sausio 6 dienos, tai miestas pats apsiims jį palaidoti.

Norintieji apie velionio palaidinų žinių tesikreipia viršminėtu adresu.

REIKIA DARBININKŲ

DARBAI

Vyrams ir Moterims VI-SOKIOS rūšies metalo arba medžio dirbamosios, apšvietimo, mašinų, mašinų ir tt. Pamatykite mūsų DIDELI auksa. Griausios mokėsios.

Advance Employment Exchange
2-ras augštas. —179 W. Washington st

REIKALAUJAM 10 patyrusių moterų prie tvarkymo skudurų. Pastovus darbas. P. GOLDMAN, 1820 W. 14th St., Chicago.

REIKALINGA mergina prie tabako plėšymo. Darbas nuolatinis ir gera užmokesnis. Atsisieksite: 2156 W. 23rd St., Tel. Canal 4019.

PATEMYKITE! Reikalingi moters patarnauti namuose laike ligos, taipgi baldams arba versloje, kreipkitės į mane. A. DOBKIEWICZ, 3113 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Yards 3111.

REIKALINGA gerų dailidžių lietuvių. Darbas geras, lengvas, svarus ir pastovus. Kreipkitės: 139 N. Jackson St., Waukegan, Ill.

REIKALAUJAMA karpytojų ir leibierių. Atsisieksite: LEOPOLD, COHEN IRON CO. 31st and Roman Ave., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

REIKALINGA 2 patyrusių moterų prie išskirstymo sukurtųjų skudurų, gera mokėsios, ir pastovus darbas; taipgi vyro dirbti i dirbtuve. Gera mokėsios. Atsisieksite: Chicago Wool and Cotton Shk., Co., 1504 So. Peoria St., Chicago. L. Liberman, Mang.

PARDAVIMUI

PASINAUDOKITE GERA PROGA
Parduoda pigiai restoranas. Biznis gerai išdirbtas, apgyventa lietuvių ir svetintaučių. Parduavimo priežastis — savininkas apleidžia Chicago. Atsisieksite: 1619 S. Halsted St. Chicago, Ill.

RAKANDAI

EXTRA

Jauna pora priversta paaukauti savo puikius, beveik naujus, rakandus už retai pigią kainą, \$125.00 sektyčios setas, tikros skuros, už \$20. Vėliausios mados valgomio kambario rakandus, 2 puikiu divonu, davenport, taipgi \$525 piang su 25 m. gvarancija už \$115 ir \$225 Viotrola su brangiomis rekordais už \$600.00. Šis yra retas pigumas ir jums apsimokės patirti nežinint kur jus gyvenat. Viskas varlota vos 9 savaites. Parduodu taipgi po viena. Atsisieksite tuojaus. Gyvenimo vieta. 1922 So. Kedzie ave., arti 22-ros gatvės, Chicago, Ill.

Už \$50 NUPIRKSI \$200 dvigubais springsais, phonografą, 2 level points, ir recordus, taipgi puikų piang 10 metų gvarantuotą ir ir ketletą rakandų už pirmą pasiulymą. Divonus 9x12, 88, fiankas, tapytus paveiksliu ir tt. Viskas varlota 3 mėnesiai. 1520 N. Western Ave., Chicago, Ill.

JAUNA PORA turi parduoti puikų sektyčios setą, tikros skuros, divonus, \$90.00; misinginės lovos, \$22; komodas, \$12.00; valgomio kambario setas, \$250.00 viotrola, deimentinė adata ir rekordai \$55, \$85.00 player piano už \$210.00. Vartota vos 90 dienų: 3019 Jackson Blvd., arti Kedzie Ave., Chicago.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI pagal jusu pačių išgale, arba išrandavojų 10,038 akru. Puiki kvietimas sėti žemę, arti Salt Lake, Utah; visos masinerijos, irankiai, arkliai, karvės, namas, rakandai ir tt. — Mr. FRANKLIN, 102 Saratoga Hotel, Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI

PARDUODAM labai pigiai troka, nedidelį, labai geras del grosernės biznio ir taip pat del kitų biznių. Taip pat turu naujų Limenzeng micle — ant septynių sėdynių, parduoda labai pigiai; ir dar vieno naujo automobiliaus viršų turu ant parduovimo. Išeiti i kariuomenę. Atsisieksite šiuo adresu:

W. B. JUCUS, Chicago, Ill. 3305 S. Halsted St., (Garages—3237 Auburn Ave.)

MOKYKLOS

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygyvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybos teisų, Sv. Valst. istorijos, albelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailarastys.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30. 3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Didelis

Išpardavimas visokių aukšinių, sidabrinių ir kitokių daiktų, kaip tai, laikrodžių, lenciugelių, deimantų, bronzalių ir kitokių įvairių daiktų.

Viskas parduoda pigiausia kaina, taip kaip kitur negalite toki pat daiktą gauti pigiau, kaip as parduosiu. Aš duodu "garrantec", kad pas mane auksą pirksti, tai auksą ir gausi. Jeigu kas darods, kad mano daiktas ne toks kaip as sakau, tai tam duosiu \$100 dovanų. Katrie pas mane yra pirke pirmus, visi yra užganėdinti. Jei netikite, pasiklauskite tų, kurie pas mane perka, nes Westsidečiai beveik kiekvienas pas mane perka. Aš esu senas biznieriūs Chicagoj. Pirmiau gyvenau 2256 W. 22 St., o dabar: PETER A. MILLER, Tel. Canal 5838 2128 West 22-ra gatvė. Chicago.

Dr. Povilas Žilvitis

Lietuvys Gydytojas, Chirurgas
GYVENIMO VIETA:
3203 So. Halsted St.,
Tel. Drover 7179.

OFISAS: 2359 So. Leavitt Str.
VALANDOS: 4—8 vakare; nedėdieniais 10—12 šryto.
Tel. Canal 4946, Chicago, Ill.

GARSINKIS NAUJIENOS

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS

Akis Egzaminuoja Dykal
Gyvenimui yra tab-dia, kada pranyksta regėjimas. Mes varlojame papurina. Optikalmonier. Ypatinga dėmes atkreipiama i valkus Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro; nedėd. nuo 10 iki 11 dieng.

6449 So. Ashland Avenue, Kampas 47 St. Telephone Yards 4317

Telephone Drover 8681

Dr. A. A. Roth

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specializacija: Moterikų, Vyrų, Vaikų ir visų chronikų ligų.
VALANDOS: 10—11 ryto, 4—5 po pietų, 7—vakare. Nedėdieniais 10—1 po pietų.
3354 S. HALSTED ST., arti 34 St. CHICAGO, ILL.

Dr. Ramser

AKIŲ SPECIALISTAS

Frirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykal.

756-53 Milwaukee ave., arti Chicago av. 2ros lubos. VALANDOS: Nuo 9 šryto iki vakarui. Nedėdieniais nuo 9 šryto iki 2 po pietų. Tel. Haymarket 2484.

Egzaminuoja Akis ir priskiriu

Akinius už nebrangias kainas.

Dr. Optikas

K. MICHALOWSKI

3303 S. Morgan St.

Dr. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Chicago, Ill.

Rezidencija:

731 W. 18th St., arti Halsted st.

Telephone Canal 2118

Val 9—11 ryto; 1—2 popiet; 7—9 vak.

Ofisas:

1900 S. Halsted St.

Viršij Bischoff'o Aptiekos.

Telephone Canal 114.

Valandos 3—6 po pietų

Iškiriant Nedėdieniais ir Seredas

Tel. Cicero 252

Dr. A. P. GURSKIS

DENTISTAS

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Nedėdienimis pagal sutartį.

4847 W. 14th St., Cicero, Ill.

Kampas 49th Ave.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan St., Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro.

Tel. Drover 7043

Dr. C. Z. Vezelis

Lietuvis Dentistas

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėdienimis pagal sutartimą.

4712 So. Ashland Ave.

arti 47-tos gatvės,

MUZIKALIS MOKINIMAS

del jusų vaikų ant smuikos

Prof. D. GOLDSTEIN

Smuikos Mokytojas

Senas adr.: 11341 Michigan av.

Naujas adr.: 11314 Michigan av

Chicago, Ill.